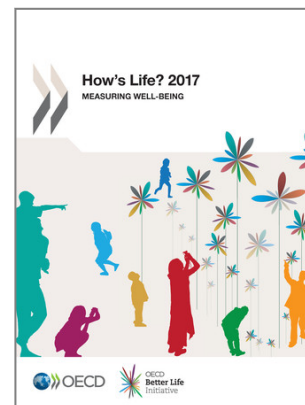

OECD *Multilingual Summaries*

How's Life? 2017

Measuring Well-being

Summary in Slovenian

Preberite celotno knjigo na: [10.1787/how_life-2017-en](https://doi.org/10.1787/how_life-2017-en)

Kako živimo? 2017

Merjenje blaginje

Povzetek v slovenščini

Kako živimo leta 2017?

Kaj naredi življenje dobro? Čeprav bogastva človeške izkušnje ne moremo zajeti samo s številkami, je pomembno, da statistike, ki so podlaga za javne politike, zrcalijo tako materialne življenjske pogoje ljudi kot tudi kakovost njihovih življenj. To vključuje tudi, kako se življenje spreminja skozi čas, kako se življenja različnih skupin prebivalstva razlikujejo med seboj in ali današnjo blaginjo dosegamo na račun izrabljanja virov za prihodnost. Pričujoča četrta izdaja Kako živimo? želi zadostiti tem potrebam, tako da ponuja oris blaginje ljudi v OECD in državah partnericah.

Življenje je za nekatere boljše, a številni vidiki blaginje zaostajajo

Finančna kriza je imela globok in dolgoročen vpliv na življenja ljudi, zlasti na njihovo zaposlitev. Prvo poglavje skozi pregled sprememb v blaginji od leta 2005 pokaže, da so ljudje v nekaterih pogledih na boljšem, a je bil napredek po krizi počasen, številni vidiki blaginje pa so zaostali. Dohodki gospodinjstev so se od leta 2005 kumulativno povečali za 7 %, povprečni letni zaslužki pa za 8 %, a je to le približno polovica stopnje rasti, ki je bila zabeležena med letoma 1995 in 2005. Delež ljudi brez dostopa do osnovne komunalne ureditve (ki je v večini držav OECD že sicer nizek) je upadel za malenkost več kot eno tretjino, poleg tega več ljudi trdi, da se počutijo varne, ko hodijo ponoči sami. Čeprav je povprečna pričakovana življenjska doba leta 2015 zastala, se je na splošno povišala za skoraj dve leti.

A vendarle drugim vidikom blaginje ni uspelo slediti temu napredku. V približno polovici držav OECD dolgoročno brezposelnost ostaja višja kot leta 2005, negotovost na trgu dela pa je za približno eno tretjino višja od ravni leta 2007, ko je bila prvič izmerjena. V primerjavi z leti pred krizo je volilna udeležba upadla, povprečno zadovoljstvo z življenjem se je v OECD nekoliko zmanjšalo, delež ljudi, ki čutijo, da jih podpirajo prijatelji in družina, pa se je znižal za tri odstotne točke. Na področju virov, ki podpirajo blaginjo na dolgi rok, stanje prav tako ostaja mešano. Tudi tukaj napredek pri nekaterih kazalnikih (na primer upad izpustov toplogrednih plinov na prebivalca, zmanjšanje kajenja, več investicij v raziskave in razvoj ter več proizvedenih ekonomskih sredstev) zasenči poslabšanje pogojev pri drugih (na primer naraščajoči dolg gospodinjstev v večini držav, padajoča finančna neto vrednost države, naraščajoča stopnja debelosti in upadanje zaupanja v vlade).

Več obrazov neenakosti

Neenakost lahko prizadene vsak vidik življenja ljudi. Drugo poglavje obravnava neenakost blaginje skozi številne različne poglede: od vrzeli med najbogatejšimi in najrevnejšimi v porazdelitvi do razlik v blaginji glede na spol, starost in izobrazbo. Pokaže, da so nekatere družbe sicer bolj enake kot druge, vendar žepi visoke in nizke neenakosti obstajajo v vseh državah OECD. Neenakosti poleg tega delujejo vzajemno in povečujejo negativne učinke. Za najbogatejših 20 % prebivalcev glede na dohodke je na

primer dvakrat bolj verjetno, da bodo dejali, da so zelo zadovoljni z življenjem, kot to velja za najrevnejših 20 %. Tisti, ki so zelo zadovoljni z življenjem, tudi štirikrat pogosteje ocenjujejo svoje zdravje kot dobro v primerjavi s tistimi z nizko stopnjo zadovoljstva z življenjem. Številni ljudje v državah OECD nimajo na voljo rezerve v premoženju, s katero bi se lahko zaščitili pred dohodkovnimi šoki. Če bi se morali odreči trem mesecem svojega rednega dohodka, bi na podlagi podatkov iz 25 držav OECD več kot ena tretjina ljudi pristala pod mejo revščine.

Blaginjo migrantov ogrožajo številni izzivi

V državah OECD je bilo povprečno 13 % prebivalcev rojenih na tujem. Migranti so raznolika skupina, tako med kot znotraj držav OECD: od visoko kvalificiranih strokovnjakov, ki iščejo nove priložnosti, do ljudi, ki bežijo pred vojno in pomanjkanjem. Tretje poglavje pokaže, da lahko življenje v novi domovini prinese številne izzive za blaginjo migrantov. Mediana dohodka migrantov je za 25 % nižja od mediane dohodka v državi rojenih prebivalcev, mediana neto vrednosti premoženja pa je nižja za 50 %. Čeprav so možnosti migrantov za zaposlitev podobne možnostim domačega prebivalstva, je za prve bolj verjetno, da delajo izven rednega delovnika, da so zaposleni na slabo plačanih delovnih mestih in da so izpostavljeni tveganim ali škodljivim delovnim pogojem. V mnogih primerih migranti prav tako ne morejo docela izrabiti svojih spretnosti in znanj, ki jih prinesejo v državo gostiteljico: skoraj 30 % migrantov z visokošolsko izobrazbo je prekomerno kvalificiranih za svoje delovno mesto v primerjavi z 20 % v državi rojenega prebivalstva. Poleg slabših delovnih pogojev se migranti soočajo tudi s slabšimi življenjskimi pogoji: vsak četrty migrant trdi, da je na območju, kjer živi, izpostavljen onesnaženemu zraku in obremenitvam s hrupom, medtem ko med njihovimi v državi gostiteljici rojenimi kolegi tako trdi vsak peti; 41 % migrantov poleg tega živi v slabih ali prenatrpanih stanovanjskih razmerah, medtem ko je med domačim prebivalstvom takih 27 %. Migranti kot slabše ocenjujejo tudi svoje zdravje ter imajo nižjo socialno podporo in nižjo subjektivno blaginjo od domačega prebivalstva v večini ocenjevanih držav OECD. Po drugi strani je potrebnega še veliko napredka pri merjenju blaginje migrantov, še posebej zato, ker ankete gospodinjstev pogosto težko dosežejo najbolj ranljive skupine.

Vrzel med javnimi institucijami in ljudmi, ki jim te služijo

Stalno zmanjševanje volilne udeležbe v državah OECD vzbuja skrb že več let. Četrto poglavje pokaže druge vidike, v okviru katerih se ljudje počutijo oddaljene od javnih institucij, ki jim služijo. Več kot polovica prebivalcev OECD meni, da je korupcija v njihovi vladi močno razširjena. Zaupanje v javne institucije je od leta 2005 upadlo in le 33 % ljudi meni, da njihov glas šteje pri tem, kaj počne vlada. Ta vrzel se poveča pri tistih, ki so sorazmerno najslabše zastopani v javnem življenju: za ljudi z manj kot srednješolsko stopnjo izobrazbe je manj verjetno, da menijo, da vplivajo na odločitve glede politik, v primerjavi s tistimi, ki imajo dokončano visokošolsko izobrazbo. Samoprijavljena volilna udeležba je za 13 odstotnih točk nižja pri 20 % ljudi z najnižjim dohodkom v primerjavi z najbogatejšimi 20 %. Evropejci so na splošno zadovoljni z načinom izvedbe volitev, a manj zadovoljni z ukrepi politik za zmanjševanje nenakosti. Zadovoljstvo z javnim izobraževanjem in zdravstvenimi storitvami je v državah zelo različno, a ponavadi višje med ljudmi, ki so te storitve uporabili pred kratkim. To kaže, da so pri oblikovanju zaznav ljudi pomembne izkušnje.

© OECD

Ta povzetek ni uradni prevod OECD.

Reproduciranje tega povzetka je dovoljeno pod pogojem, da so navedene avtorske pravice OECD in naslov originalne publikacije.

Večjezični povzetki so prevedeni izvečki publikacij OECD, ki so v izvirniku izdane v angleškem in francoskem jeziku.

Preberite celotno angleško različico na OECD iLibrary!!

© OECD (2017), *How's Life? 2017: Measuring Well-being*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/how_life-2017-en